

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร
Public opinion on the decision to elect the mayor of Yasothon Provincial
Administrative Organization

สุกานดา จันทวารีย์

Sukanda Chanthawaree

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Master of Public Administration Program, Roi Et Buddhist College,

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Email: sukanda.cha@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

ต้องยอมรับว่าการเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง และกระทบต่อชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ส่งผลถึงพฤติกรรมการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร และ 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร แล้วทำการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับระดับเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน พิจารณาจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการทำหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมาย อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านนโยบายของผู้สมัคร ต่อมาคือด้านกระแสความนิยมของพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการตัดสินใจ เลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร ได้แก่ การนำเสนอนโยบายที่ใช้ในการหาเสียงของผู้สมัคร ควรจะคำนึงถึงความเป็นไปได้ของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ไม่ใช่เป็นนโยบายในฝัน และจะต้องเป็นนโยบาย ที่สำคัญสามารถแก้ไขปัญหาและตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

คำสำคัญ : ความคิดเห็นของประชาชน, การเลือกตั้ง, องค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร

Abstract

It must be admitted that politics is a matter that is related to and inevitably affects the lives and livelihoods of all people. This research aims to 1) study the opinions of the people on the factors that affect the behavior of choosing the president of Yasothon Provincial Administrative Organization and 2) study the suggestions on the factors that affect the people's decision-making behavior in choosing the president of Yasothon Provincial Administrative Organization. The sample group is the people who have the right to vote in Kham Khuen Kaeo District, Yasothon Province. Then, a systematic random sampling was used using Taro Yamane's formula to obtain a sample of 400 people. The data collection tool was a questionnaire. The level of decision-making behavior in choosing the president of Yasothon Provincial Administrative Organization was analyzed using the mean and standard deviation. The results of the research found that the average level of reasons for deciding to choose the president of Yasothon Provincial Administrative Organization was at a high level overall. When considering each aspect, it was found that it was at a high level in every aspect. Considering from most to least, the aspect of performing one's duties according to the law was at a high level, followed by the policy of the candidate, then the popularity of the political party or political group, and the personal qualifications of the candidate, respectively. As for the people's suggestions on the decision-making Election of the President of Yasothon Provincial Administrative Organization, including the presentation of policies used in the candidate's campaign, should take into account the possibility of implementing the policy, not a dream policy, and must be a policy that is important, can solve problems and truly meet the needs of the people.

Keywords: Public Opinion, Election, Yasothon Administrative Organization

บทนำ

นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชปกครอง เป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ถือเป็นปฐมฤกษ์ในการ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยของประเทศเข้าไปมีบทบาทในการกำหนดทิศทางของประเทศ สามารถกำหนดอนาคตของตัวเองได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้มีความสอดคล้องกับหลักการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยที่อำนาจอธิปไตย เป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศนั้นเป็น

วารสารครุพัฒนาปริทรรศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 : ตุลาคม – ธันวาคม 2567

ของประชาชนโดยประชาชนจะใช้อำนาจในการออกกฎหมายผ่านรัฐสภา ใช้อำนาจบริหารผ่านคณะรัฐบาล และใช้อำนาจตุลาการผ่านระบบศาลต่าง ๆ จนทำให้ระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองในอุดมคติของหลาย ๆ ประเทศจนทำให้สะท้อนลักษณะที่เห็นได้อย่างชัดเจนของประชาธิปไตยที่ว่า รัฐบาลได้อำนาจมาจากประชาชน หรือโดยความยินยอมพร้อมใจจากประชาชน ดังนั้นประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตลอดเวลาผ่านระบบกลไกต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ หรือการให้สิทธิ์ประชาชนที่จะแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ได้โดยตรง และการกระทำของรัฐบาลทุกอย่าง ต้องรับผิดชอบต่อประชาชน (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. 2527 : 33)

ถึงอย่างไรก็ตาม กว่า 80 ปี ที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศมาแล้วนั้น แม้อำนาจอธิปไตยจะเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนก็ตาม แต่ในความเป็นจริงที่เกิดขึ้นแล้วการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนก็ยังมีน้อยอยู่มาก การตื่นตัวทางการเมืองน้อย และประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้รับมากกว่าผู้กระทำ ดังนั้นอำนาจส่วนใหญ่ในการปกครองประเทศจึงไปตกอยู่กับชนชั้นนำหรือชนชั้นปกครองของประเทศ ที่เรียกกันว่า “อมาตยาธิปไตย” ซึ่งมากจากชนชั้นเจ้าขุนมูลนาย ชนชั้นข้าราชการ ทหาร ตำรวจ รวมถึงนักธุรกิจ พ่อค้า คหบดีชั้นสูง เป็นต้น ไม่เป็นไปตามหลักการของการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั่นก็คือการมีรัฐธรรมนูญไว้เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ซึ่งประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญมาแล้วหลายฉบับที่ประกาศใช้แล้วก็เลิกใช้โดยส่วนมากสาเหตุหลักที่ต้องเปลี่ยนเนื่องมาจากผลพวงของการปฏิวัติรัฐประหาร จนกระทั่งการตื่นตัวของนักเรียนนิสิตนักศึกษาและประชาชน ในการเรียกร้องประชาธิปไตยเมื่อเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 แล้วได้ขยายตัวออกไปยังประชาชนโดยทั่วไทย จนเกิดมีกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับ ปี พ.ศ. 2540 ประกาศใช้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่ต้องการให้คนไทยทุกคนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง สร้างความเข้มแข็งให้กับการเมืองและพรรคการเมือง เพื่อให้พรรคการเมืองสามารถดำเนินนโยบายสาธารณะเพื่อคนทุกคนในสังคมและทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์จากการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย เกิดความเสมอภาคในทุกมิติ นักการเมือง พรรคการเมืองเข้มแข็งไม่ถูกชี้นำจากภาคราชการ เมื่อเป็นเช่นนี้หลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ฉบับ ปี พ.ศ. 2540 จึงทำให้กระแสประชาธิปไตยกลับมาเพื่อมุ่งในสังคมไทยอีกครั้ง นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่ทำให้ประชาชนชาวไทยตื่นตัวในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ในที่สุดกระแสประชาธิปไตยของโลกได้มีอิทธิพลเข้ามาขับเคลื่อนให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้พัฒนาไปสู่การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาชนจากระดับชาติลงไปสู่ระดับท้องถิ่น จนมีความรู้สึกประหนึ่งว่า “การเมืองเป็นเรื่องที่ประชาชนต้องรับผิดชอบร่วมกัน การใช้อำนาจทางการเมืองล้วนมีผลต่อวิถีชีวิตของประชาชนทั้งสิ้น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นการปกครองรูปแบบหนึ่งที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีอิสระในการปกครองตนเองตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 7 ในจังหวัดหนึ่งให้มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น ซึ่งถือว่าองค์การบริหารส่วน

วารสารครุพัฒนาปริทรรศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 : ตุลาคม – ธันวาคม 2567

จังหวัดเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นในเขตครอบคลุมทั้งจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดโดยมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรงดังบัญญัติไว้ในมาตรา 35 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ส่วนอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นมีบัญญัติไว้ในมาตรา 45/1 การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผล การปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยกาะนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด จะเห็นได้ว่า การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากอดีตที่ผ่านมา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องได้รับเลือกจากหัวหน้ากลุ่ม หรือคหบดี ผู้มีอิทธิพล นักการเมืองทั้งระดับชาติ ระดับท้องถิ่น พ่อค้านักธุรกิจหรือคนที่มาจากพรรคการเมืองที่มีความนิยมในพื้นที่จังหวัดนั้นๆเป็นหลัก ซึ่งส่งผลทำให้ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างจริงจังเท่าที่ควร และทำให้กลุ่มผู้คุมอำนาจทางการเมืองในจังหวัดถือโอกาสหาประโยชน์จากรวมกลุ่มกัน แสวงหาผลประโยชน์จากการเมืองระดับจังหวัดอยู่ในเฉพาะกลุ่มที่อยู่ใกล้ชิดผู้สมัคร และเมื่อได้รับเลือกตั้งแล้วก็ได้ไม่ใส่ใจความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นเท่าใดนัก แต่ปัจจุบันพบว่า ได้มีกลุ่มการเมืองระดับชาติได้หันมาให้ความสนใจลงมามีส่วนร่วมในการเมืองในระดับท้องถิ่นมากขึ้น โดยอาศัยคะแนนความนิยมของนักการเมืองในระดับชาติหรือพรรคการเมืองในระดับชาติลงมาสร้างความนิยมในระดับท้องถิ่นกันมากขึ้น

การเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยวิธีการที่จัดให้มีการเลือกตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 ที่ผ่านมาได้มีพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองในระดับชาติได้หันมาส่งผู้สมัครในนามพรรคหรือกลุ่มการเมืองซึ่งมาจากการเลือกตั้งกันมากขึ้นเพื่อหวังแย่งชิงความนิยมจากประชาชนโดยตรง ทุกวันนี้ต้องยอมรับว่าการเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง และกระทบต่อชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ การที่ประชาชนทำหน้าที่โดยไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนของประชาชน ไม่ว่าจะในระดับชาติหรือในระดับท้องถิ่นย่อมมีความหมายและความสัมพันธ์ซึ่งเชื่อมโยงไปถึงทิศทางของการพัฒนาประเทศ กล่าวคือ หากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในทุกๆระดับ โดยเลือกคนดี มีคุณภาพ มีความเสียสละ มีความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง ก็จะได้คนดีไปบริหารบ้านเมืองช่วยกันพัฒนาประเทศ ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์แต่ในทางกลับกัน หากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไปใช้สิทธิเลือกตั้งในทุกๆระดับ แต่เลือกผู้แทนโดยเห็นแก่อามิสสินจ้าง หรือผลประโยชน์ไม่ได้พิจารณาถึง ความรู้ ความสามารถของผู้สมัครเลือกตั้ง เมื่อเป็นเช่นนี้ย่อมส่งผลกระทบเสียหายต่อการบริหารของประเทศ หรือการบริหารในระดับท้องถิ่น เนื่องจากผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งขาดความรู้ ความสามารถ อดุมการณ์ของการเสียสละ มุ่งแต่ประโยชน์ส่วนตน มากกว่าประโยชน์ส่วนรวม

วารสารครุพัฒนาปริทรรศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 : ตุลาคม – ธันวาคม 2567

จากเหตุผลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องทางการเมืองในพื้นที่จังหวัดยโสธรโดยตรงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร ที่ถือว่ามี ความตื่นตัวทางด้านการเมืองมากพอสมควรในช่วงที่ผ่านมาว่ามีความคิดเห็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อเสนอแนะ ใดๆ เพราะผู้วิจัยมีความเชื่อว่าพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกผู้บริหารท้องถิ่นต่าง ๆ นั้นเป็นเป้าหมายที่สำคัญ ของการพัฒนากระบวนการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นตัวชี้วัดถึงระบอบการพัฒนาการเมืองการ ปกครองได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ส่งผลถึงพฤติกรรมการเลือกนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดยโสธร
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของประชาชนในการเลือก นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร

การทบทวนวรรณกรรม**แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง****ความหมายของการเลือกตั้ง**

การเลือกตั้ง (Election) เป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่ง โดยที่เป็นการแสดงออกถึงการมี ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ด้วยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนของตน เพื่อ ไปทำหน้าที่ในสภาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนรัฐสภา การเลือกตั้งเป็นกลไกแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกว่า ร้อง และสนับสนุนให้มีการกระทำ หรือละ เว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมืองและการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อ ประชาชน การที่ประชาชนเลือกผู้แทนหรือกลุ่มการเมืองที่มีอุดมการณ์หรือนโยบายที่สอดคล้องกับความ ต้องการของตนเพราะประชาชนเชื่อว่าผู้แทนที่ตนเลือก จะใช้อุดมการณ์หรือนโยบายที่ประกาศเป็นแนวทางใน การนำนโยบายไปปฏิบัติ และบริหารประเทศหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทำนองเดียวกัน เพื่อเป็นการ พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเองการเลือกตั้งนอกจากจะเป็นกิจกรรมทางการเมืองแล้ว แนวความคิดเกี่ยวกับการ เลือกตั้งยังถือว่าการเลือกตั้งเป็นเรื่องของสิทธิและหน้าที่ของประชาชนทุกคนด้วย การเลือกตั้งเป็นสิทธิ หมายความว่า ทุกคนมีสิทธิในการเลือกตั้งอย่างถ้วนหน้า สิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิในตัวเองไม่ต้องให้มี ผู้ใดมา มอบหมายและไม่มีผู้ใดจะมาเพิกถอนได้ ในเมื่อเป็นสิทธิส่วนตัวของทุกคนเช่นนี้แล้ว การไปใช้สิทธิ หรือไป ลงคะแนนเลือกตั้งก็เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลไปด้วย กล่าวคือไม่มีผู้ใดสามารถไปบีบบังคับให้ประชาชนคนหนึ่ง คนใดไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้หากว่าประชาชนผู้นั้นไม่ต้องการ สำหรับความหมายของการเลือกตั้งเป็น หน้าที่ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มีพื้นฐานอยู่บนหลักการที่ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของชาติ เพราะฉะนั้น

วารสารครุพัฒนาปริทรรศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 : ตุลาคม – ธันวาคม 2567

ผู้ที่จะมีส่วนใช้อำนาจอธิปไตยจึงไม่จำเป็นต้องเป็นประชาชนทุกคนแต่เป็นเพียงประชาชนบางคนที่มีความสมบัติเหมาะสมไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของชาติ ผู้ที่ได้รับหน้าที่ดังกล่าวจึงอาจถูกบังคับให้ไปลงคะแนนเสียงได้

การให้ราษฎรออกเสียงเลือกตั้งบุคคลที่จะไปทำหน้าที่ปกครองประเทศเป็นวิธีที่สอดคล้องกับหลักการของประชาธิปไตยมากกว่าการแต่งตั้งหรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้เพราะวิธีการเลือกตั้งนั้นเป็นวิธีการที่ทำให้ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีอำนาจควบคุมผู้แทนของตนได้อย่างใกล้ชิด และทำให้ผู้แทนราษฎรต้องตระหนกอยู่เสมอว่า อำนาจที่ตนได้รับมานั้นเป็นอำนาจที่ผู้เป็นเจ้าของเรียกคืนได้เสมอ ถ้าหากว่าตนอยากจะได้รับมอบอำนาจนั้นต่อไป ตนจะต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบและคำนึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก (กระมล ทองธรรมชาติ และคณะ, 2561 : 70)

การเลือกตั้ง หมายถึง การตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สังกัดในกลุ่มของการเมือง หรือพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง เท่ากับว่าประชาชนได้มอบอำนาจอธิปไตยของตนให้ผู้ที่ตนเลือก และให้ความชอบธรรมแก่ผู้ที่ตนเลือกไปใช้อำนาจการปกครองได้ในเวลาที่กำหนดไว้ (สมบุญ สุขสำราญ, 2531 : 5)

การเลือกตั้ง หมายถึง การที่บุคคลได้เลือกบุคคลหนึ่งหรือบุคคลจำนวนหนึ่งจากหลาย ๆ คน หรือเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่ง หรืออีกบัญชีหนึ่ง จำนวนหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลาย ๆ บัญชี เอาให้ไปกระทำการอันใดอันหนึ่งแทนตน (วิสุทธิ โภธิแทน, 2542 : 63)

การเลือกตั้ง หมายถึง กิจกรรมทางการเมืองที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตน เพื่อทำหน้าที่ในรัฐสภา และรัฐบาล (กระทรวงมหาดไทย, 2539 : 5)

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปค่านิยมของการเลือกตั้งได้ว่า หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการออกเสียงลงคะแนนตามความเห็นของตนเองโดยอิสระว่าจะเลือกผู้ใดเป็นตัวแทนของตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยบริหารกิจการของประเทศ ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งนั้นจะเป็นผู้ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้แทนของประชาชนทั้งหมด มีสิทธิตามที่ได้รับการมอบหมายจากประชาชนให้เข้าร่วมเป็นคณะบุคคลดำเนินการบริหารและปกครอง

บทบาทสำคัญของการเลือกตั้งเมื่อพิจารณาจากความหมายของการเลือกตั้งแล้ว จะเห็นได้ว่า การเลือกตั้งมีบทบาทสำคัญ 2 ประการ คือ

1. บทบาทของประชาชน คือ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกิจการของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในการกำหนดผู้บริหาร

2. บทบาทการบริหารกิจการของประเทศ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ และการสนับสนุนของประชาชนซึ่งจะทำให้ระบบการเมืองและคณะผู้บริหารได้รับการยอมรับอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

การเลือกตั้ง เป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนของกระบวนการทางการเมืองและเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ความสำคัญของการเลือกตั้ง

พรรคดี ผ่องแผ้ว (2543 : 80) อธิบายว่า การเลือกตั้งที่ใช้อยู่ทุกวันนี้เป็นระบอบประชาธิปไตยโดยผู้แทน (Representative Democracy) ได้แก่ การให้สิทธิพลเมืองทุกคนเป็นผู้ลงคะแนนเสียงเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนในรัฐสภา และมติหรือการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐสภา ถือว่าเป็นความต้องการหรือสอดคล้องกับเจตจำนงของประชาชน

สุขุม นวลสกุล (2539 : 8) อธิบายว่า การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยนั้น ต้องเป็นการเลือกตั้งที่ให้สิทธิกับพลเมืองทุกคนโดยเสมอภาคกัน หมายถึง บุคคลทุกคนเมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนเป็นผู้ที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งแล้วต่างก็มีสิทธิคนละ 1 เสียงเท่ากัน ความสำคัญของการเลือกตั้งมีผลในทางการเมืองที่สำคัญคือ สามารถกำหนดผู้ที่เข้าหรือออกจากดำรงตำแหน่งสำคัญทางการเมือง

นอกจากนี้การเลือกตั้งยังก่อให้เกิดความสำคัญทางการเมือง ดังนี้

1. สร้างความชอบธรรมให้แก่การปกครอง เปลี่ยนแปลงรัฐบาลหรือผู้ปกครองเป็นไปโดยสันติ ทำให้รัฐบาลนั้นเป็นรัฐบาลในนามประชาชน เพราะได้รับความยินยอมให้เข้าปฏิบัติหน้าที่จากประชาชน

2. ทำให้ประชาชนผู้อยู่ใต้การปกครองเกิดความผูกพันกับนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลที่ตนเลือกขึ้นไป และทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีส่วนในการปฏิบัติตามนโยบายนั้น อีกทั้งรัฐบาลพอที่จะเรียกร้องให้ประชาชนและเพื่อประชาชนได้ ลักษณะนี้เสริมความชอบธรรมแก่รัฐบาลมากกว่าเพื่อการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล แต่เงื่อนไขที่ทำให้เกิดลักษณะทั้งสองมีอยู่ที่การเลือกตั้งโดยอิสระ

3. เป็นกลไกเชื่อมโยงสะท้อนทัศนคติของสาธารณะชนต่อนโยบายของรัฐบาลและกำหนดแนวทางของนโยบายการบริหาร

อย่างไรก็ตาม ความสำคัญของการเลือกตั้งไม่ใช่เพียงเพื่อเลือกให้ได้ตัวแทนของราษฎรเท่านั้น แต่อยู่ที่การเลือกเพื่อให้ได้ผู้แทนที่ดีเข้าไปใช้สิทธิใช้เสียงแทนราษฎรอันจะเกิดผลกระจายความสุขไปยังคนในสังคมอย่างทั่วหน้า

วิทยา สุจริตธนารักษ์ (2536 : 55) อธิบายว่า การเลือกตั้ง มีความหมายและความสำคัญต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างมาก นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย และความสำคัญของการเลือกตั้งไว้หลายประการพอสรุปได้ ดังนี้

1. การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอธิปไตย โดยการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของตน เพื่อทำหน้าที่ในรัฐสภา และคณะรัฐบาลเป็นการระดมประชาชนเข้าสู่ระบอบการปกครอง เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับรูปแบบการปกครอง

วารสารครุพัฒนาปริทรรศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 : ตุลาคม – ธันวาคม 2567

2. การเลือกตั้งเป็นการเชื่อมโยงเจตจำนงของประชาชนเข้ากับนโยบายสาธารณะเป็นกระบวนการกลุ่มเกลาทางการเมืองที่สำคัญ เปิดโอกาสให้องค์กรทางการเมืองต่าง ๆ ได้เข้าไปกระตุ้นให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกแนวนโยบายและทางออกให้กับสังคม

3. การเลือกตั้งเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการเลือกสรรผู้ปกครอง เข้ามาทำหน้าที่ในการปกครองประเทศ เป็นการสืบทอดอำนาจทางการเมืองโดยสันติวิธี เป็นการลดความตึงเครียดทางการเมือง และสังคม ก่อให้เกิดบูรณาการของชาติ

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งจะมีคุณค่าสมควรแก่การยกย่องว่าได้ดำเนินไปตามครรลองของระบอบประชาธิปไตย และถือว่าเป็นฐานที่มาของความชอบธรรมในอำนาจของรัฐบาลและผู้ปกครอง จะต้องดำเนินไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับเป็นสากล ดังนี้

1. หลักความเป็นอิสระแห่งการเลือกตั้ง หมายความว่า การเลือกตั้งต้องกระทำโดยเสรีไม่มีการบังคับกดขี่ จ้างวานหรือใช้อิทธิพลใด ๆ ซึ่งหมายความว่า เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะคอยเฝ้าดู และดำเนินการให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างเสรี ปราศจากการบีบบังคับข่มขู่ด้วยประการใด ๆ ไม่ว่าจะใช้อำนาจสั่งการ หรือใช้อิทธิพลบีบบังคับ รัฐเองก็ต้องไม่กดขี่ จ้างวาน หรือใช้อิทธิพลบังคับให้ราษฎรไปเลือกตั้ง การเลือกตั้งที่ปราศจากอิสระ ผู้ปกครองจะอ้างตนมีอำนาจโดยชอบธรรมไม่ได้

2. หลักการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา (Periodic Election) หมายความว่า เมื่อเลือกตั้งไปแล้วต้องเลือกตั้งใหม่ โดยกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน เช่น 4 ปี 6 ปี เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนว่าปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของประชาชนหรือไม่ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเปลี่ยนแปลงตัวผู้แทนราษฎรคนเดิม หรือเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใหม่ และเพื่อให้ประชาชนสามารถควบคุมผู้แทนของตนได้

3. หลักการเลือกตั้งอย่างแท้จริง (Genuine Election) หมายถึง การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์เป็นไปตามตัวบทกฎหมาย ปราศจากการครอบงำและเล่ห์กลทางการเมือง ปราศจากการใช้อิทธิพลทางการเมืองทางเศรษฐกิจ และสถานภาพทางสังคม วิธีที่จะทำให้การเลือกตั้งเป็นการเลือกตั้งอย่างแท้จริง คือ

3.1 จัดให้ราษฎรจัดการเลือกตั้งของตนเองให้มากที่สุด โดยการให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง เช่น เป็นกรรมการตรวจนับคะแนน เป็นต้น

3.2 จัดให้มีวิธีการคัดค้านการเลือกตั้ง

4. หลักการออกเสียงทั่วไป (Universal Suffrage) หมายถึง การให้สิทธิเลือกตั้งแก่ประชาชนทั่วไป โดยไม่มีการกีดกันหรือจำกัดสิทธิบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นพิเศษ เนื่องจาก เพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ตราบใดที่ประชาชนผู้นั้นไม่ขาดคุณสมบัติการมีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มักจะคำนึงถึงคุณสมบัติที่สำคัญ 7 ประการ คือ

4.1 อายุ ประเทศต่าง ๆ มักจะกำหนดอายุขั้นต่ำของการมีสิทธิเลือกตั้งไว้ 18 ปี หรือ 20 ปี

4.2 ความเป็นพลเมือง หมายถึง การเป็นสมาชิกรัฐหนึ่ง ๆ และเป็นสมาชิกนั้นนำมา ซึ่งสิทธิและหน้าที่ทางการเมือง

4.3 การมีถิ่นที่อยู่ หมายถึง การกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำในการมีถิ่นที่อยู่ภายในเขตเลือกตั้ง

4.4 การรู้หนังสือ เงื่อนไขนี้ไม่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

4.5 คุณสมบัติเกี่ยวกับความประพฤติ หมายถึง การจำกัดสิทธิบุคคลบางประเภทที่มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงจนถูกศาลตัดสินลงโทษ หรือตัดสิทธิในการเลือกตั้ง

4.6 คุณสมบัติเกี่ยวกับสภาพความสมบูรณ์ของจิตใจ ประเทศต่าง ๆ มักจะไม่ให้สิทธิเลือกตั้งแก่บุคคลที่มีความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจ เช่น คนวิกลจริตไม่สมประกอบ

4.7 คุณสมบัติเกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมบางประการ เช่น นักพรต นักบวช ซึ่งสังคมถือว่าไม่ควรมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะจะไม่เป็นผลดีต่อสถานภาพของตัวเอง

5. หลักการเลือกตั้งอย่างเสมอภาค (Equal Suffrage) หมายถึง การมีสิทธิในการเลือกตั้งของประชาชน มีความสำคัญและได้รับการยอมรับโดยเท่าเทียมกัน ไม่ว่าผู้เลือกตั้งจะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างไร หลักการที่ใช้เป็นมาตรการในการให้ความเสมอภาค คือ การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งคนหนึ่ง ๆ มีคะแนนเสียงเพียงหนึ่งคะแนน (One Man One Vote) และคะแนนเสียงทุกคะแนนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน

6. หลักการลงคะแนนเสียงลับ (Secret Vote) หมายถึง ในการออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนเป็นเอกสิทธิ์ของผู้เลือกตั้งโดยเด็ดขาด เอกสิทธิ์นี้จะได้รับการพิทักษ์ปกป้องโดยการออกเสียงลับ โดยผู้ออกเสียงไม่จำเป็นต้องบอกผู้อื่นว่าตนเลือกใคร ซึ่งจะกระทำโดยวิธีให้เอาบัตรลงคะแนนผนึกในซองแล้วมอบให้กรรมการตรวจคะแนน หรือใส่ในหีบบัตรเลือกตั้งเอง

7. หลักการวิธีการลงคะแนนเสียงอิสระอย่างอื่น (Free Voting Procedure) หมายถึง การที่จะไม่ใช้วิธีการลงคะแนนเสียงโดยลับดังกล่าว แล้วก็ต้องใช้วิธีการลงคะแนนเสียงอย่างอิสระอย่างอื่น ๆ หยุด แสงอุทัย (2531 : 10-16)

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2537 : 17) อธิบายว่า ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่ประชาชนจะตัดสินใจในการเลือกตั้งไว้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งในแต่ละครั้งนั้น พิจารณาจาก 1. คุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัคร 2. ความรู้ความสามารถ 3. นโยบายของผู้สมัคร นอกจากนี้ ระบบการเลือกตั้งยังต้องสร้างให้มีหลักประกันในการใช้สิทธินั้นด้วยว่า สามารถใช้ได้อย่างเสรีเต็มที่ และมีโอกาสเลือกสรรตัวบุคคลจริง ๆ โดยกลไกหนึ่งในการสร้างหลักประกันดังกล่าว ได้แก่ วิธีการลงคะแนนลับ (Secret Ballot) เพื่อเป็นการป้องกันและมีหลักประกันไม่ให้อื่นล่วงรู้ว่าคุณลงคะแนนลงเสียงผู้สมัครคนใด ทั้งนี้เพื่อป้องกันการใช้อิทธิพลข่มขู่ให้ลงคะแนนตามความประสงค์ผู้อื่น นอกจากนี้การอำนวยความสะดวกในการไปใช้สิทธิลงคะแนนรวมทั้งการวางมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการหวงเหนี่ยวกีดกันไม่ให้บุคคลไปใช้สิทธิลงคะแนนปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวมานับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญไม่น้อยต่อการเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตย ดังนั้น

วารสารครุพัฒนาปริทรรศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 : ตุลาคม – ธันวาคม 2567

ตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ จึงได้มีการพิจารณาถึงสาระสำคัญต่าง ๆ เพื่อกำหนดมาตรการที่จะให้เกิดระบบที่ดีพอที่จะเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้การคัดสรรคนที่จะเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นที่ดี การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ตลอดจนกระบวนการควบคุมการเลือกตั้งที่ดี

ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2534 : 15-25) อธิบายไว้ว่า ก่อนที่เราจะพูดถึงการปกครองท้องถิ่น เราควรทำความเข้าใจการบริหารประเทศของเราในภาพรวมเสียก่อนพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แบ่งการบริหารประเทศออกเป็น 3 ส่วน เราเรียกการแบ่งนี้ว่า การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบด้วย ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

ส่วนกลาง ประกอบด้วย รัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายการจัดทำบริการสาธารณะ (ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม คือ การจัดสร้างทางหลวงแผ่นดินทั่วประเทศเป็นบริการสาธารณะซึ่งประชาชนทุกจังหวัดสามารถใช้ร่วมกันได้ การจัดสร้างทางหลวงแผ่นดินที่ตัดผ่านพื้นที่หลาย ๆ จังหวัดต้องอาศัยการตัดสินใจของส่วนกลาง คือ รัฐบาล) หน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติ คือ กระทรวง ทบวง กรม ตั้งแต่รัฐบาลจนถึง กระทรวง ทบวง กรม รวมเรียกว่า ส่วนกลาง

การบริหารของส่วนกลางเป็นการรวมอำนาจ (Centralization) นั่นคือ รวมการตัดสินใจไว้ที่ศูนย์กลาง ในที่นี้ คือ คณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นองค์กรสูงสุดในการบริหารประเทศ

ส่วนภูมิภาค คือ ราชการที่ส่วนกลาง (กระทรวง ทบวง กรม) แบ่งแยกออกไปดำเนินการในพื้นที่ต่าง ๆ ตามการแบ่งเขตการปกครองประเทศ (จังหวัด อำเภอ) ทั้งนี้ เนื่องจากความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่จะไม่เหมือนกัน ส่วนกลางจึงแต่งตั้งข้าราชการไปปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ

ในส่วนภูมิภาคมีหน่วยงานบริหารเล็กกว่าอำเภอ เรียกว่า ตำบลและหมู่บ้าน เป็นการจัดระเบียบบริหารงานตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2535 ขึ้นตรงต่ออำเภอแต่ละจังหวัดจะมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปกครองข้าราชการในจังหวัด แต่ละอำเภอก็จะมีนายอำเภอทำหน้าที่เช่นเดียวกัน ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ คือ ผู้ที่ส่วนกลางแบ่งอำนาจหรือหน้าที่รับผิดชอบบางส่วนให้ตัดสินใจแทนส่วนกลาง (ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม คือ การจัดสร้างถนนภายในจังหวัดซึ่งเป็นทางแยกสาขาของทางหลวงแผ่นดินถนนภายในจังหวัดเป็นความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งต้องตัดสินใจแทนส่วนกลาง)

ส่วนท้องถิ่น คือ การให้ราษฎรมีอำนาจในการปกครองตนเอง ตัดสินใจเลือกผู้บริหารส่วนท้องถิ่นของตนและตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นสาธารณะของท้องถิ่นด้วยตนเอง

ดังนั้น โดยหลักการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งก็จะดำเนินงานตามนโยบายที่แถลงไว้ขณะรณรงค์หาเสียง ประชาชนจึงเป็นผู้กำหนดนโยบายของการบริหารส่วนท้องถิ่น (ต่างจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดนโยบาย)

การบริหารของส่วนท้องถิ่นถือหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) ให้กับประชาชน โดยตรงความแตกต่างระหว่างการแบ่งอำนาจ (Deco Centralization) กับการกระจายอำนาจ (Decentralization) คือ ในการแบ่งอำนาจผู้แบ่งอำนาจยังคงไว้ซึ่งความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจ ส่วนการกระจายอำนาจผู้รับมอบอำนาจต้องรับผิดชอบต่อการดำเนินการและการตัดสินใจของตนเอง

โครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สภาท้องถิ่นนั้น ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนซึ่งมีสิทธิเลือกตั้งในท้องถิ่นนั้น ๆ และผู้บริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งอาจมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในท้องถิ่น เช่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม กล่าวคือ ประชาชนเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น แล้วสมาชิกสภาท้องถิ่นเลือกสมาชิกด้วยกันเองให้เป็นคณะผู้บริหาร หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง มาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นนั้น ๆ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยในปัจจุบัน มีอยู่ 5 แบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) กรุงเทพมหานคร และพัทยา (เป็นรูปแบบปกครองส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษ) เดิมรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเรามี 6 รูปแบบ คือ มีรูปแบบสุขาภิบาล ซึ่งเป็นรูปแบบเก่าที่สุด ปัจจุบันสุขาภิบาลเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลทุกแห่ง จึงไม่เหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาลอีกต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นทางการเมืองนั้นคือการมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งประชาชนสามารถแสดงพฤติกรรมออกมาได้หลากหลายรูปแบบอาทิ การทำหน้าที่ของประชาชนในฐานะพลเมืองของรัฐ การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่างๆ การสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งหรือการตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านการทำหน้าที่ของพลเมือง

การทำหน้าที่ของเมืองตามหน้าที่ของพลเมืองในรัฐหนึ่งรัฐใดซึ่งมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับหรือหน้าที่พลเมืองนั้น ได้มีนักวิชาการได้กล่าวให้ความหมายไว้ สรุปได้ว่า การทำหน้าที่ของพลเมือง หมายถึง การทำหน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยจะต้องเป็นผู้ที่มีสำนึก รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และมีจิตสาธารณะเป็นคุณธรรมประจำใจ โดยพื้นฐานของการเป็นรัฐและสังคมการเลือกผู้แทนเป็นอีกหน้าที่หนึ่งที่จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนเพราะการเลือกตั้งเป็นจุดเริ่มต้นของกฎหมายและนโยบาย ส่วนองค์ประกอบให้เกิดการเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยนั้นได้แก่ การที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การเคารพสิทธิเสรีภาพ กติกา และกฎหมายที่เป็นธรรม ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม การปลูกฝังค่านิยมและการมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย และการยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ โดยมีสื่อซึ่งมาจากผู้ผลิตที่มีความเป็นพลเมืองได้ถ่ายทอดและเผยแพร่ กระตุ้นจิตใต้สำนึก และให้มีการแสดงออกด้วยพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นพลเมือง

2. คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร

ได้มีนักวิชาการอธิบายไว้ สรุปได้ว่า คุณสมบัติผู้สมัคร หมายถึง หมายถึงคุณสมบัติเกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมบางประการของผู้สมัคร เป็นลักษณะที่ดีในการที่จะทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ ทั้งด้านความรู้ ด้านการปฏิบัติงานและด้านจิตใจ เช่น คุณงามความดี คุณลักษณะประจำตัวของบุคคล เช่น คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ในที่นี้หมายความถึงคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัครในการเลือกผู้สมัครที่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่โกงกินเข้าถึงได้ง่ายขอช่วยเหลือและแก้ปัญหาความเดือดร้อนของชุมชน ทางด้านนโยบายพรรคและภาพลักษณ์ของพรรคที่สังกัด เป็นพรรคมีผลงานเป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป มีชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ในทางที่ดี นอกจากนี้อาจารย์ถึงความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงจนถูกศาลตัดสินลงโทษหรือตัดสิทธิในการเลือกตั้ง เช่น การถูกลงโทษให้เป็นบุคคลล้มละลาย หรือการถูกลงโทษในความผิดคดีอาญา เป็นต้น

3. ด้านกระแสความนิยมของพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง

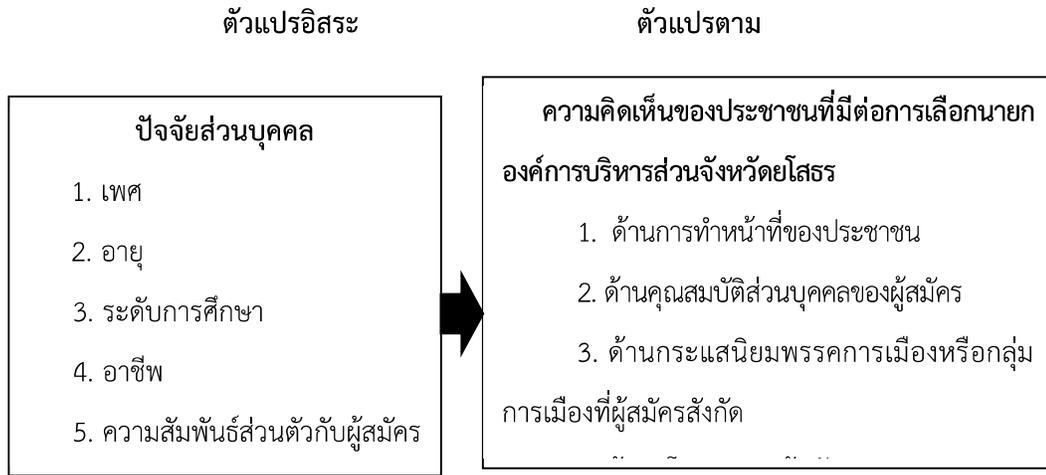
ได้มีนักวิชาการอธิบายไว้ สรุปได้ว่า กระแสความนิยมของพรรคการเมือง หมายถึง พรรคการเมืองมีหน้าที่ในการกระจายค่านิยม (Socialization Function) พรรคการเมืองมีหน้าที่ในการสื่อสารอุดมการณ์หรือแนวคิดดังกล่าวให้กับประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงของการเลือกตั้ง ให้ได้รับความนิยมทุกคนทุกภาคให้ความสำคัญ และสนใจที่สำคัญการมีส่วนร่วมทางการเมืองทำให้เปลี่ยนข้อความคิดที่ว่า การตัดสินใจทางการเมือง เกิดกระแสความนิยมของพรรคการเมือง เลือกผู้สมัครที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียงโด่งดังหรือเป็นพรรคที่มีทุนจำนวนมาก

4. การนำเสนอนโยบายของผู้สมัคร

ในเรื่องการนำเสนอ นโยบายของผู้สมัครนั้น มีนักวิชาการได้อธิบายไว้ จึงสรุปได้ว่า นโยบายการหาเสียงของผู้สมัคร หมายถึง กระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะมิได้เป็นไปตามเจตนาตามความต้องการและปัญหาของพื้นที่อย่างแท้จริง เพื่อผลประโยชน์ของนักการเมืองเป็นหลัก นโยบายที่พรรคการเมืองกำหนดออกมาแข่งขันกันในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนั้นจะมีข้อสังเกตว่านโยบายจะมี 2 ส่วนได้แก่ 1) นโยบายพื้นฐาน เช่น เรื่องของสังคม การศึกษา สาธารณสุข ฯลฯ ซึ่งในประเด็นนี้คาดว่าทุกพรรคการเมืองจะมีออกมาไม่ต่างกันและ 2) ส่วนที่เป็นนโยบายประชานิยม

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยบูรณาการมาจาก แนวคิดของ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ที่กล่าวไว้ในบทความ “กรอบการเมืองพฤติกรรมการเมือง” ในวารสารสังคมศาสตร์ สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชน จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาในเขต อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร จำนวน 68,009 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร แล้วทำการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน (Yamane, Taro, 1973: 580-581)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือมาจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเครื่องมือที่นำมาปรับข้อความเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการวิจัยในครั้งนี้ ภายใต้การควบคุมดูแลและให้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

วารสารครุพัฒนาปริทรรศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 : ตุลาคม – ธันวาคม 2567

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับของการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร ตลอดจนหลักการของพฤติกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดที่ครอบคลุมกับปัญหาการวิจัย

2) ร่างแบบสอบถามในการวิจัยโดยพิจารณาถึงแนวคิดให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในลักษณะแบบสำรวจรายการ (Check List) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบจำนวน 5 ระดับ ตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3) นำร่างแบบสอบถามไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย

4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม

5) นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ขั้นตอนการหาคุณภาพเครื่องมือ

1) การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญเป็นการนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณาและทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษาโดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับวัตถุประสงค์ และนิยามศัพท์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจะใช้ดุลยพินิจพิจารณาความสอดคล้องของข้อความคำถามกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์การวิจัย โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

-1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อความคำถามแล้วเห็นว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและนิยามศัพท์

0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์การวิจัย

+1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์การวิจัย

จากนั้นก็นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการให้คำแนะนำเพื่อประเมินเครื่องมือ

2) การนำไปทดลองใช้ (Try Out) นำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดอื่น ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนก

รายข้อ (Discrimination) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item Total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนก และมีค่าอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นำแบบสอบถามวิเคราะห์ค่า IOC ปรากฏว่าได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 -1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทั้งฉบับโดยใช้การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbrach's Alpha Coefficient)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือรายงานตัวจากหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด ถึงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่การวิจัย แล้วผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการออกกลุ่มสัมภาษณ์/สอบถามกลุ่มตัวอย่างตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในหมู่บ้านเป้าหมาย

4.2 ทำการตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนว่ามีความสมบูรณ์ กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบข้อความครบถ้วนหรือไม่ โดยหากแบบสอบถามฉบับใดไม่สมบูรณ์ก็จะนำฉบับใหม่ไปแจกเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบให้สมบูรณ์ครบทุกข้อจนได้แบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 400 ฉบับ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเป็นเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องของการตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่ามีความสมบูรณ์ครบถ้วนทุกฉบับ

5.2 บันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5.3 การจัดกระทำข้อมูลเพื่อเตรียมการวิเคราะห์ ดังนี้

1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามประเภทสำรวจรายการ (Check List) ทำการลงรหัสข้อมูลตามคุณลักษณะของข้อมูล

2) แบบสอบถาม ประเภทความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธรเป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ซึ่งมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดระดับความคิดเห็น/พฤติกรรมตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งค่าของคำตอบเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 5 คะแนน เท่ากับ เห็นด้วยมากที่สุด/เป็นจริงมากที่สุด, 4 คะแนน เท่ากับ เห็นด้วยมาก/เป็นจริงมาก, 3 คะแนน เท่ากับ เห็นด้วยปานกลาง/เป็นจริงปานกลาง, 2 คะแนน เท่ากับ เห็นด้วยน้อย/เป็นจริงน้อย และ 1 คะแนน เท่ากับ เห็นด้วยน้อยที่สุด/เป็นจริงน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล

วารสารครุพัฒนาปริทรรศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 : ตุลาคม – ธันวาคม 2567

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) โดยแสดงเป็นจำนวน และค่าร้อยละ (Percentage)

6.2 วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

6.3 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ในแต่ละด้าน ตามวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Discription)

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ส่งผลถึงพฤติกรรมกรรมการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร : กรณีศึกษาอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับระดับเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน พิจารณาจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการทำหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D.= 0.48) รองลงมาคือด้านนโยบายของผู้สมัคร ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 0.45) ต่อมาคือด้านกระแสความนิยมของพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ($\bar{X} = 3.68$, S.D.= 0.48) และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ($\bar{X} = 3.68$, S.D.= 0.51) ตามลำดับ

2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากข้อเสนอแนะเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร : กรณีศึกษา อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

2.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านคุณลักษณะประจำผู้สมัคร สรุปได้ว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ได้รับเลือกตั้งจะต้องเป็น ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละเห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนมีภาวะความเป็นผู้นำ รับฟังความคิดเห็นของประชาชน มีประสบการณ์ในการทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ดี

2.2 ข้อเสนอแนะด้านนโยบายของผู้สมัคร สรุปได้ว่า นโยบายของผู้สมัครจะต้องเป็นนโยบายที่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริงให้เห็นผล เป็นนโยบายที่เมื่อนำมาปฏิบัติแล้วประชาชนในอำเภอได้รับประโยชน์ และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ ทำให้ประชาชนอยู่ดี กินดี มีความสุข

2.3 ข้อเสนอแนะด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น ใบปลิว โปสเตอร์ ป้ายขนาดใหญ่ รถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ วิทยุกระจายเสียงในท้องถิ่น เป็นต้น รวมให้มีการปราศรัยเสียงของกลุ่มผู้สมัคร เพื่อแสดงวิสัยทัศน์ให้ประชาชน ทราบและสามารถเลือกใช้สิทธิได้อย่างถูกต้อง และมีอิสระ ปราศจากอิทธิพลใดๆ ครอบงำ

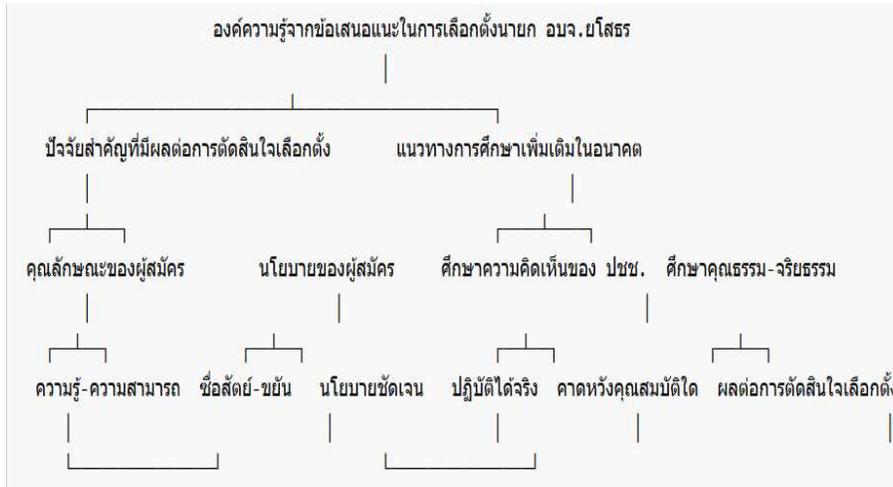

อภิปรายผล

ความคิดเห็นของประชาชนต่อปัจจัยที่ส่งผลถึงพฤติกรรมการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับระดับเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน พิจารณาจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการทำหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมาย อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านนโยบายของผู้สมัคร ต่อมาคือด้านกระแสความนิยมของพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง และด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ตามลำดับแสดงให้เห็นว่า ระดับพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดยโสธร ประชาชนยังคงให้ความสนใจในการตัดสินใจเข้ามาเลือกตั้งในทุกระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูสิทธิ์ ชันติกุล (2553 : 330) ได้ทำการศึกษาเรื่องรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ส่วนรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเพียง 2 ระดับเท่านั้นได้แก่ ระดับปานกลาง และต่ำ ซึ่งรายด้านที่อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง และด้านการสนทนาเรื่องการเมือง ส่วนรายด้านที่อยู่ระดับต่ำ ได้แก่ ด้านการชุมนุมทางการเมือง ด้านการติดต่อกับนักการเมือง และด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมืองต่าง ๆ ทั้งนี้ผลการวิจัยยังพบประเด็นที่น่าสนใจคือประชาชนเลือกที่จะเฝ้าดูสถานการณ์หรือคอยสังเกตดูสถานการณ์ทางการเมืองและเลือกที่จะไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองใด ๆ หรือเข้าไปเป็นหุ้นส่วนพัวพันกับทางการเมืองมากนัก หากกิจกรรมทางการเมืองนั้นไม่ได้มีการบังคับโดยกฎหมาย แต่จากผลของสถิติที่ไม่แตกต่างกันมาแสดงให้เห็นว่าหากมีโอกาสได้เข้าปมีส่วนร่วมหรือมีกิจกรรมประชาชนชาวจังหวัดยโสธรก็พร้อมที่จะเข้าร่วมแสดงพฤติกรรมทางการเมืองได้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวภา ประคองศิลป์และคณะ (2554 : 214) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผลการศึกษาพบว่า วัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษา / คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา/คณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในเชิงนโยบายของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่ครูจัดให้แก่ นักเรียนโดยภาพรวม มีการปฏิบัติในระดับมากการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่นักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่เกิดจากงานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร สามารถเขียนเป็นแผนภาพได้ดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผลการศึกษาคำเสนอแนะ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยขอเสนอ ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับเหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือกนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธรมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1.1 คุณลักษณะเฉพาะของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะต้องมีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์ สุจริต ความขยันและความจริงใจเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความจริงใจในการ แก้ปัญหาท้องถิ่นอย่างแท้จริง

1.1.2 นโยบายที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนำมาหาเสียงนั้นต้องเป็นนโยบายที่ชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลและสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของ ประชาชนในเขตอำเภอคำเขื่อนแก้วได้อย่างแท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาคำเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการตัดสินใจ เลือกนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธรมี ข้อเสนอแนะดังนี้ การนำเสนอแนะนโยบายที่ใช้ในการหาเสียงของผู้สมัคร ควรคำนึงถึงความ เป็นไปได้ของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ไม่ใช่เป็นนโยบายในฝัน และจะต้องเป็นนโยบายที่สำคัญสามารถแก้ไขปัญหาและตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษาค้างต่อไป

